

ROK VERDIOWSKI
200. ROCZNICA URODZIN KOMPOZYTORA

VERDI YEAR
THE 200th ANNIVERSARY OF THE COMPOSER'S BIRTH

Patronat honorowy / Honorary patronage
Ambasada Włoch w Polsce / Embassy of Italy in Warsaw

Produkcja oryginalna / Original Production
De Nederlandse Opera, Amsterdam

Giuseppe Verdi
DON CARLO
Don Carlos

13 stycznia / 13th January 2013
Sala Moniuszki / Moniuszko Auditorium

OPERA W CZTERECH AKTACH / OPERA IN FOUR ACTS
LIBRETTO JOSEPH MÉRY, CAMILLE DU LOCLE
WEDŁUG DRAMATU FRIEDRICHA SCHILLERA / BASED ON THE PLAY BY FRIEDRICH SCHILLER

WŁOSKA WERSJA JĘZYKOWA / ITALIAN VERSION
PRZEKŁAD NA JĘZYK WŁOSKI / TRANSLATED INTO ITALIAN BY
ACHILLE DE LAUZIÈRES I / AND ANGELO ZANARDINI

PRAPREMIERA / WORLD PREMIERE
TEATRO ALLA SCALA, MEDIOLAN / MILAN, 10 STYCZNIA / 10TH JANUARY 1884

PREMIERA WERSJI WILLY DECKERA / PREMIERE OF WILLY DECKER'S PRODUCTION
DE NEDERLANDSE OPERA, AMSTERDAM, 3 CZERWCA / 3TH JUNE 2004

PREMIERA OBECNEJ INSCENIZACJI / PREMIERE OF THIS PRODUCTION
TEATR WIELKI - OPERA NARODOWA, WARSZAWA / WARSAW, 13 STYCZNIA / 13TH JANUARY 2013

WYKONANIA ODBYWAJĄ SIĘ ZA ZGODĄ / PERFORMANCES WITH THE CONSENT OF
G. RICORDI & CO., BÜHNEN- UND MUSIKVERLAG GMBH, MONACHIUM / MUNICH

Giuseppe Verdi

DYRYGENT / CONDUCTOR **CARLO MONTANARO**
REŻYSERIA / DIRECTOR **WILLY DECKER**
ASYSTENT REŻYSERA / ASSISTANT DIRECTOR **MEISJE HUMMEL**
SCENOGRAFIA / SET DESIGNER **WOLFGANG GUSSMANN**
KOSTIUMY / COSTUME DESIGNERS **WOLFGANG GUSSMANN, SUSANA MENDOZA**
REŻYSERIA ŚWIATEŁ / LIGHTING DESIGNER **HANS TOELSTEDE**
KIEROWNICTWO CHÓRU / CHORUS MASTER **BOGDAN GOLA**

FILIP II / PHILIP II **RAFAŁ SIWEK**
DON CARLO **GIANCARLO MONSALVE**
RODRIGO, MARKIZ POŚA / RODRIGO, MARQUIS OF POŚA **DAVIDE DAMIANI**
WIELKI INKWIZYTOR / GRAND INQUISITOR **RADOSŁAW ŻUKOWSKI**
MNICH / MONK **MIECZYŚLAW MILUN**
ELŻBIETA DE VALOIS / ELISABETH DE VALOIS **NATALIYA KOVALOVA**
KSIĘŻNA EBOLI / PRINCESS EBOLI **AGNIESZKA ZWIERKO**
TEBALDO **ALEKSANDRA ORŁOWSKA-JABŁOŃSKA**
HRABIA LERMA, HEROLD / COUNT OF LERMA, HERALD **KRZYSZTOF SZMYT**
GŁOS Z NIEBA / VOICE FROM HEAVEN **KATARZYNA TRYLNIK**

CHÓR I ORKIESTRA TEATRU WIELKIEGO - OPERY NARODOWEJ, STATYŚCI
CHORUS AND ORCHESTRA OF THE TEATR WIELKI - POLISH NATIONAL OPERA, EXTRAS

STRESZCZENIE

AKT 1 ODSŁONA 1:

KLASZTOR SAN YUSTE. Don Carlo nie może zapomnieć miłości do Elżbiety. Niepoczyszony ucieka do klasztoru San Yuste, do miejsca grobu swego dziadka, cesarza Karola V. Tamtejsi mnisi przedkładają niebiański pokój nad świecką władzę. W tym miejscu znajduje go Markiz Posa, który po długoletniej nieobecności powrócił z Niderlandów. Szaleje tam inkwizycja,

a hiszpańskie wojsko krwawo tłumi każdy opór. Posa zna umiłowanie wolności Carla, przyjaciela z młodych lat. Ma nadzieję skierować siłę jego namiętności miłosnej na wielki polityczny cel – oswobodzenie Niderlandów. Carlo powinien wyprosić u ojca, aby ten odkomenderował go do Flandrii.

ODSŁONA 2: KLASZTREM SAN YUSTE.

Posa przekazuje Elżbiecie listy królowej francuskiej. Równocześnie prosi, aby zechciała wykorzystać swój wpływ na Carla i zwróciła jego uwagę na cel moralno-polityczny. Królowa obiecuje mu to i od razu zaczyna rozmowę z Carlem. Jednak ten pogrążony jest w miłosnym bólu i skłania Elżbietę do wyznania jej zawiedzionych nadziei. Mając jednak świadomość swojego stanowiska i odpowiedzialności, odzyskuje nad sobą panowanie i dodaje również otuchy Carlowi. Przybywający niespodziewanie król znajduje małżonkę bez asysty i karze to naruszenie etykiety oddaleniem odpowiedzialnej za nią damy dworu. Elżbieta odważnie robi afront małżonkowi, żegnając damę dworu łaskawie, wypowiadając przy tym gorzkie słowa na temat Hiszpanii. Kiedy król spotyka Posę i przypomina sobie o jego niegdysiejszych zasługach, próbuje poprzez okazanie mu łaski uzależnić go od siebie. Jednakże Posa gardzi osobistymi względami. Prosi o łaskę dla cierpiących nędzę Niderlandczyków. Filip jest pod wrażeniem tej niesłychanej odwagi i chciałby zyskać w Posie przyjaciela. Wyznaje markizowi, że czuje zazdrość o syna i ma podejrzenia w stosunku do Elżbiety, udziela mu pełnomocnictw politycznych i ostrzega go przed inkwizycją.

AKT 2 ODSŁONA 1:

OGRÓD ZAMKU W MADRYCIE.

Elżbieta nie chce wziąć udziału w balu maskowym i przekazuje płaszcz, ozdoby i maskę swej zaufanej, księżnej Eboli. Dama dworu namiętnie kocha Carla i bilecikiem wzywającym na schadzki zwabia go do ogrodu. Carlo sądzi, iż stoi przed królową. Kiedy padają wzajemne wyznania miłosne, maskarada wychodzi na jaw. Sekretna namiętność Carla zostaje zdradzona, Eboli czuje się upokorzona i jej miłość przeradza się w nienawiść. Posa staje się przypadkowym świadkiem intrygi i chce zabić niebezpieczną wtajemniczoną. Wtedy przychodzi mu do głowy pomysł, żeby wykorzystać całe zamieszanie i w stosownej chwili wyciągnąć z tego korzyść dla siebie. Carlowi nakazuje najpierw przekazać sobie wszystkie kompromitujące listy.

ODSŁONA 2:

PRZED KOŚCIOŁEM W VALLADOLID.

Inkwizycja przygotowuje publiczne spalenie skazańców na stosie. Zebrał się tłum, skazani i ich kaci stają

przed królem. Filip II odnawia swą przysięgę walki z herezją. Wtedy podchodzą do niego posłowie niderlandzcy pod wodzą Carla, błagają o łaskę dla swego udręczonego kraju i ludu. Don Carlo prosi o wysłanie go do Flandrii. Król odmawia i każe mu się oddalić. Wtedy syn wyciąga przeciw ojcu szpadę. Takie publiczne wyzwanie król może ukarać jedynie więzieniem. Kiedy nikt nie ma odwagi rozbroić infantę, czyni to Posa, aby w ten sposób złagodzić skutki działania w afekcie. Rozpoczyna się palenie innowierców na stosie. Podczas gdy po jednej stronie panuje poczucie dobrze spełnionego obowiązku, po drugiej zaś niemoc i współczucie, niebiański głos obiecuje pokój niewinnie torturowanym.

AKT 3 ODSŁONA 1:

GABINET KRÓLA W MADRYCIE.

Filip II znowu czuwał całą noc: dręczą go zazdrość, samotność i poczucie bezsilności. Od przywołanego Wielkiego Inkwizytora chce się dowiedzieć, czy ojcu wolno zabić własnego syna. Wielki Inkwizytor wskazuje na ofiarę Jezusa i obraca w ten sposób chrześcijańską ideę zbawienia w jej szatańskie przeciwieństwo: utrzymanie ludzkiej władzy. Udziela

Filipowi rozgrzeszenia za poświęcenie Carla. W zamian żąda od króla wydania Posy, którego poczynania inkwizycja śledzi od dawna. Na próżno ludzki głos w Filipie mówi mu, iż potrzebuje on przyjaciela; jako władca Filip poddaje się woli Wielkiego Inkwizytora, ponieważ potrzebuje Kościoła do utrzymania swej władzy. Elżbieta odkrywa kradzież osobistej szkatuły, którą księżna Eboli poleciła przekazać królowi. Król otwiera szkatułę siłą, znajduje medalion, który Carlo niegdyś podarował narzeczonej w Fontainebleau i obrzuca żonę obelgami. Pojmując następstwa swojego czynu, Eboli wyznaje królowej swoją winę i zostaje przez nią wygnana z dworu. Księżna wie, że Filip wydał już wyrok śmierci na Don Carla i decyduje się na śmiały czyn, aby go ocalić.

ODSŁONA 2:

WIĘZIENIE. POSA ŻEGNA SIĘ Z CARLEM.

W liście sam oskarża się jako buntownik, który podstępnie zabrał Carlowi dokumenty. List ten podsuwa królowi. Zemsta rozczarowanego króla jest krwawa i szybka: Posę dosięga śmiertelna kula. Umierając, przekazuje Carlowi, że królowa chce zobaczyć go po

raz ostatni, zanim ten wyjedzie do Flandrii. Król sam chce zabrać z więzienia swego pozornie oszukanego przez Posę syna. Carlo wykrzykuje królowi prawdę w twarz. Tłum, na którego czele stoi księżna Eboli, żąda uwolnienia Carla i wdiera się do więzienia. Jedynie pojawienie się Wielkiego Inkwizytora zapobiega rebelii.

AKT 4

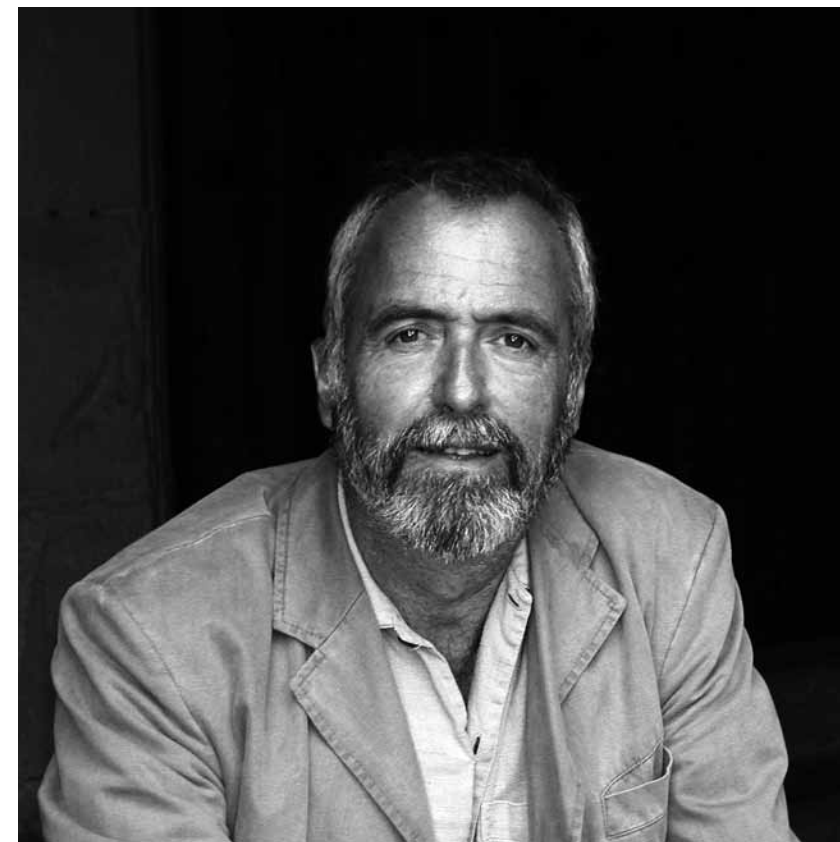
KLASZTOR SAN YUSTE.

Posa wyznacza to miejsce na pożegnalne spotkanie infantę z Elżbietą. Elżbieta uczula Carla na kwestię wolności Flandrii. Teraz wreszcie Carlo dojrzewa do spełnienia politycznej misji. Zwleka jednakże zbyt długo i wiernością wobec pamięci nieżyjącego przyjaciela zdradza sprawę Flandrii. Inkwizycja upomina się teraz o swoją ofiarę. Wtedy pojawia się siła nadprzyrodzona – Mnich. Usuwa on Carla z zasięgu ludzkiej władzy. Wielki Inkwizytor i Filip II cofają się przerażeni: Mnich ma głos i postać króla Karola V. Uznawany za nieżyjącego ojciec Filipa II rzekł się niegdyś świeckiej władzy w zamian za spokój duszy.

**CARLO
MONTANARO**
DYRYGENT

Karierę muzyczną rozpoczął w 1991 roku jako skrzypek w zespole Orchestra del Maggio Musicale. Miał wtedy możliwość współ-pracy z tej miary dyrygentami, co: Riccardo Muti, Carlo Maria Giulini, Georges Prêtre, Seiji Ozawa i Lorin Maazel. Kiedy „odkrył” go Zubin Mehta, polecił opiece wiedeńskiej Hochschule für Musik, gdzie młody muzyk kształcił się pod kierunkiem takich pedagogów, jak: Leopold Hager, Erwin Acel i Yugi Yuasa. Już jako dyrygent poprowadził w 2000 roku koncert z utworami Schuberta i Mozarta w Palazzo Vecchio we Florencji. Rok później został zaproszony do Hiszpanii, aby zadyrygować Orkiestrą Młodzieżową Walencji. Zadebiutował we florenckim Teatro Comunale z zespołem Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, którą prowadził w sezonach 2001/02 i 2002/03 podczas licznych wspólnych koncertów. W kolejnych latach dyrygował spektaklami operowymi (*Łucja z Lammermooru*, *Nabucco*, *Aida*, *Tosca*, *Lunatyczka*, *Cyrylik sewiński*, *Madame Butterfly*, *Cyganeria*) i koncertami na wielu prestiżowych scenach Europy, m.in.: Teatro dell’Opera w Rzymie, Teatro Massimo w Palermo, Fondazione Arena w Weronie, Deutsche Oper w Berlinie, Teatro Comunale we Florencji, Fondazione Arturo Toscanini w Parmie i Teatro Verdi w Trieście. Ta ostatnia współpraca zaowocowała tournée po Japonii. Kolejne sezony przyniosły mu występy we florenckim Teatro Comunale, koncerty symfoniczne z zespołami Fondazione Arena Verona i Orchestra Filarmonica Marchigiana, Teatro Cilea w Reggio Calabria i Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino. Poprowadził *Trubadura* Verdiego w Staatsoper Stuttgart, *Cyrylika sewińskiego* Rossiniego z Fondazione Arturo Toscanini, *Bal maskowy* Verdiego w Operze Izraelskiej w Tel Awiwie, miał też swój amerykański debiut w Kolorado, dyrygując *Napojem miłosnym* Donizettiego. Wystąpił w Bilbao (*Dialogi karmelitanek*), berlińskiej Deutsche Oper (*Madame Butterfly*), zadebiutował w mediolańskiej La Scali *Traviatą*, a na otwarciu Letniego Festiwalu w Maceracie poprowadził *Carmen* Bizeta w reżyserii Dante Ferrettiego. W Parmie podczas Festiwalu Muzyki Verdiego zaprezentował operę *Korsarz*, a w monachijskiej Hercules Halle zadebiutował koncertem z Staatskapelle Weimar i Erwinem Schrottem. Do swoich osiągnięć zalicza również: *Madame Butterfly* w tokijskim New National Theatre, koncert z Marią Ghuleghiną, *Così fan tutte* w Opera Colorado w Denver, *Simona Boccanegrę* w Megaronie w Atenach, otwarciu sezonu 2009/10 w Canadian Opera (*Madame Butterfly*), *Romea i Julię* w weneckim Teatro La Fenice i w Weronie, *Traviatę* w Operze Monachijskiej, *Aidę* w Hamburgu, *Mefistofelesa* Boita we Frankfurcie i *Requiem* Verdiego w Grazu. Poprowadził też przedstawienia: *Carmen* w Semperoper, *Attilę* w Seattle, *L’amico Fritz* i *Adrianę Lecouvreur* we Frankfurcie, *Manon Lescaut*, *Turandot* i *Makbeta* w Hamburgu, premierę *Turandot* i *Traviatę* w Warszawie oraz *Łucję z Lammermooru* w Bilbao. Zadyrygował koncertową wersją *Joanny d’Arc* Verdiego w Grazu, *Falstaffem* w Hamburgu, *Toską* w Monachium i *Cyrylikiem sewińskim* w Tokio. Od sezonu 2011/12 jest dyrektorem muzycznym Teatru Wielkiego - Opery Narodowej. (fot. J. Poremba)

WILLY DECKER
REŻYSER

Uznawany jest za jednego z najbardziej znanych twórców operowych na świecie. Największe teatry muzyczne zabiegają o współpracę z nim, często też wystawiają adaptacje lub koprodukcje jego realizacji. Niektóre z nich uznawane są dziś za kultowe, jak chociażby *Traviata* Verdiego dla Festiwalu w Salzburgu z udziałem Anny Netrebko i Rolanda Villazón. Decker początkowo uczył się gry na skrzypcach, potem studiował muzykologię, germanistykę i filozofię na Uniwersytecie Kolońskim. Brał też lekcje śpiewu u słynnego barytona Josefa Metternicha. Mając 22 lata, został asystentem reżysera w teatrze w Essen. Następnie przeniósł się do Opery w Kolonii, gdzie pracował również jako asystent u boku takich twórców, jak: Hans Neugebauer, Harry Kupfer, Jean-Pierre Ponnelle i Michael Hamppe. W 1986 roku objął stanowisko głównego reżysera tej sceny. Swoje własne inscenizacje zaczął realizować już w 1978 roku.

Międzynarodową sławę przyniosło mu prapremierowe wystawienie opery *Pollicino* Hansa Wernera Henzego w Cantiere Internationale d’Arte w Montepulciano. Jego pozycję ugruntowały potem: prapremiera opery *Makbet* Antonia Bibalo w Oslo i prapremiera *Zamku* Ariberta Reimanna w Deutsche Oper Berlin. Od tamtej pory współpracuje z najważniejszymi scenami operowymi: Operą Wiedeńską, Operą Paryską, Covent Garden w Londynie, Chicago Lyric Opera; teatrami muzycznymi w Brukseli, Amsterdamie, Genewie, Madrycie i Barcelonie, a także wiodącymi teatrami operowymi w Niemczech. Od wielu lat związany jest z Festiwalem w Salzburgu. Był także gościem Maggio Musicale Fiorentino i szwedzkiego Festiwalu Drottningholm. Na scenie warszawskiej Opery Narodowej zadebiutował inscenizacją *Elektry* Richarda Straussa (2010). W 2011 roku swoją trzyletnią kadencję dyrektora artystycznego Festiwalu Ruhrtriennale zakończył inscenizacją *Tristana i Izoldy*. W poprzednich edycjach tego festiwalu przedstawił prapremierę dramatu *Leila und Madschnun* (2010) oraz *Mojżesza i Arona* Schönberga (2009). Za swoją działalność artystyczną otrzymał wiele nagród i odznaczeń, m.in. Order Zasługi od Landu Nadrenii Północnej-Westfalii i tytuł Kawalera Orderu Sztuki i Literatury przyznany przez rząd Francji. Od 2005 roku jest wykładowcą berlińskiej Akademii Muzycznej im. Hannsa Eislera w dziedzinie teatru muzycznego. (fot. arch. artysty)

WOLFGANG GUSSMANN

SCENOGRAF

Po ukończeniu studiów początkowo zajmował się malowaniem dekoracji, do czasu kiedy reżyser i scenograf Herbert Wernicke zatrudnił go jako swego asystenta, z którym pracował przy ponad 20 przedstawieniach. Pierwszy samodzielny projekt wykonał w 1979 roku dla Opery w Darmstadt. Od tego czasu pracuje jako niezależny scenograf i projektant kostiumów. Początkowo tworzył wyłącznie z Willym Deckerem, a od 1992 roku również z Andrease Homoki. Praca z tymi dwoma znakomitymi reżyserami zdominowała jego życie zawodowe; ale znalazło się w nim miejsce dla takich twórców, jak: Harry Kupfer, Johannes Schaaf i Reto Nickler. Pracował przy ponad 150 inscenizacjach dla tak znaczących scen operowych, jak: Deutsche Oper i Komische Oper w Berlinie, Wiener Staatsoper, mediolańska La Scala, Opéra Bastille, Palais Garnier i Châtelet w Paryżu, De Nederlandse Opera w Amsterdamie; tworzył także dla teatrów w Monachium, Hamburgu, Dreźnie, Stuttgarcie, Lipsku i Kolonii, dla Festiwalu Ruhrtriennale i Festiwalu w Salzburgu. Przygotował też scenografie dla oper we Florencji, Bolonii, Wenecji, Genui, Neapolu, Turynie, Barcelonie, Madrycie, Genewie, Lyonie, Montpellier, Sewilli, Oslo, Kopenhadze, Antwerpii, Brukseli, Santa Fe i San Francisco. Liczne adaptacje i wznowienia spektakli z jego scenografią i kostiumami pokazywane były w Europie, Ameryce Północnej i Japonii. Jest laureatem licznych nagród otrzymanych we Francji, Włoszech i Hiszpanii. Posiada tytuł Chevalier des Arts et des Lettres w uznaniu zasług dla francuskiej kultury. W warszawskiej Operze Narodowej przygotował scenografię i kostiumy do *Elektry* w reżyserii Willy'ego Deckera (2010). (fot. arch. artysty)

SUSANA MENDOZA

PROJEKTANTKA KOSTIUMÓW

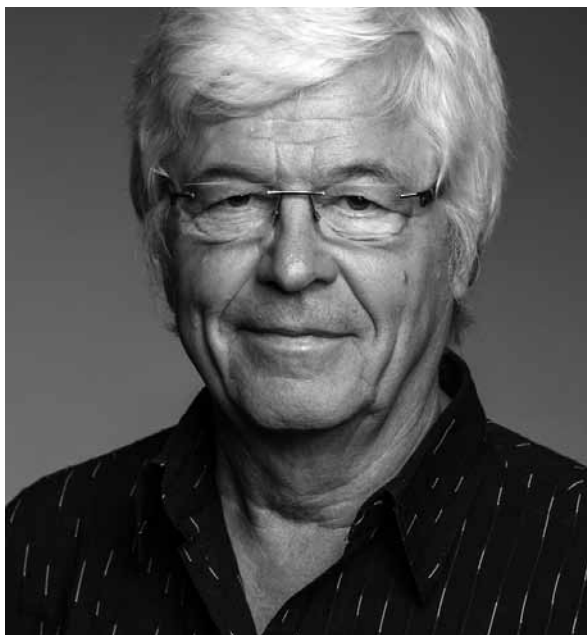
Karię rozpoczęła jako asystentka kostiumografa w teatrach Kolonii, gdzie współpracowała m.in. z Gottfriedem Pilzem i Andrease Reinhardtem. W latach 1991-1997 studiowała kostiumologię w Hochschule der Künste w Berlinie. Od tego czasu datuje się jej współpraca z Wolfgangiem Gussmannem. Współtworzyła z nim kostiumy do spektakli w takich teatrach operowych, jak: Deutsche Oper w Berlinie, wiedeńska Staatsoper, Bayerische Staatsoper, Opéra Bastille oraz Opera Holenderska w Amsterdamie. Była autorką kostiumów do *Manon Lescaut* dla Nationale Reisopera w Rotterdamie. Od 1998 roku ściśle współpracuje z reżyserką Sabine Hartmannshenn. Ich wspólne realizacje, to m.in.: *Peter Grimes* w Operze Hamburgskiej, *Rycerskość wieśniacza* i *Pajace* oraz *Szkoła żon* w Teatrze w Lubece, *Lulu* w Operze w Göteborgu, *Werther* w Operze Norymberskiej w koprodukcji z teatrami w Oslo i Santander, *Łucja z Lammermooru* w Staatstheater Kassel. Susana Mendoza projektowała również kostiumy dla teatrów operowych w Hamburgu, Innsbrucku, Salzburgu, Wiedniu i Barcelonie; pracowała potem także w Rheinsbergu, podczas Ruhrtriennale, w Düsseldorfie (*Fedra*), Nowym Jorku (*Traviata*) i Kolonii (*Rinaldo*). Przygotowała projekty kostiumów do *Rake's Progress* dla Deutsche Oper am Rhein oraz do *Falstaffa* dla Deutsches Nationaltheater w Weimarze. (fot. arch. artystki)

MEISJE HUMMEL

ASYSTENT REŻYSERA

Urodziła się w Berlinie, tam też ukończyła reżyserię teatru muzycznego w Konserwatorium im. Hannsa Eislera. W latach 1989-2006 była główną asystentką reżysera w dreźnieńskiej Semperoper. Z czasem dzięki intensywnej pracy osiągnęła znaczącą pozycję, co dało jej możliwość współpracy z wieloma światowej sławy twórcami, takimi jak: Peter Konwitschny, Willy Decker, Ruth Berghaus, Harry Kupfer i Andreas Homoki. Jako samodzielny reżyser zrealizowała m.in.: *Undine* Lortzinga, *Hrabinię Maricę* i *Księżniczkę czardasza* Kálmána, *Życie paryskie* Offenbacha i *Noc w Wenecji* Straussa. W latach 1989-2006 uczyła sztuki inscenizacji w Operze Dreźnieńskiej i tamtejszym Konserwatorium Muzycznym im. Carla Marii von Webera. Począwszy od 2001 roku zajęła się realizacją wznowień wcześniejszych spektakli Willy'ego Deckera. Były to m.in.: *Lear*, *Die Soldaten*, *Katia Kabanowa*, *Umarłe miasto* w De Nederlandse Opera w Amsterdamie; *Umarłe miasto* w Gran Teatre del Liceu w Barcelonie, Opéra National de Paris i San Francisco Opera; *Zygfryd* i *Zmierzc bogów* w Teatro Real w Madrycie; *Die Soldaten* w Nowym Teatrze Narodowym w Tokio oraz *Traviata* w nowojorskiej Metropolitan Opera. Od 2006 roku jest asystentem-koordynatorem reżysera w De Nederlandse Opera, gdzie współpracuje z takimi twórcami, jak: Jossi Wieler, Sergio Morabito, Pierre Audi, Peter Sellars, Stefan Herheim i Dmitri Tcherniakov. (fot. arch. artystki)

HANS TOELSTEDE

PROJEKTANT
I REŻYSER
ŚWIATEŁ

Urodził się w Niemczech. Studiował elektronikę i techniki teatralne. Początkowo pracował w Operze Hamburskiej, potem w Stadttheater Wiesbaden, a także dla Festiwalu w Bayreuth. W 1974 roku związał się z Operą w Kolonii, gdzie w okresie 1980-1995 i 2006-2010 pełnił funkcję reżysera światła; przez pozostałe lata był niezależnym projektantem oświetlenia. Współpracował z wieloma znanymi reżyserami, takimi jak: Willy Decker, Harry Kupfer, Peter Konwitschny, Oliver Tambosi, Andreas Homoki, Ian Judge, Kurt Horres, Karoline Gruber, Karin Beier, Katharina Thalbach, David Pountney, Patrick Kinmonth i Michael Hampe. Tworzył oświetlenie dla największych scen operowych i najbardziej znanych festiwali muzycznych na świecie; pracował dla: paryskich Opéra Bastille i Opéra-Comique, Gran Teatre del Liceu w Barcelonie, Opery Brukselskiej, Opery Flandryjskiej, De Nederlandse Opery w Amsterdamie, Edinburgh International Festival, Festiwalu w Bregenz, Festiwalu w Salzburgu, Royal Opera House w Londynie i Opery Narodowej w Warszawie. Projektował światła również dla teatrów w Hongkongu, Waszyngtonie, Florencji, Wenecji, Turynie, Atenach i Oslo. Ponadto współpracował z Teatro Colón w Buenos Aires oraz z operami w Monachium, Hamburgu i Wiedniu. Jego projekty światła można było także oglądać na scenach New York City Opera, Los Angeles Music Center, Houston Grand Opera, San Francisco Opera, Teatro Colón w Bogocie oraz Metropolitan Opera. (fot. arch. artysty)

BOGDAN GOLA

CHÓRMISTRZ,
DYRYGENT
I PEDAGOG

Debiutował w Operze Śląskiej w Bytomiu (1977-1982). Potem kierował chórami Filharmonii im. Józefa Elsnera w Opolu, Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, Akademii Muzycznej w Katowicach oraz Chórem Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w Warszawie. Jest twórcą Zespołu Muzyki Dawnej All Antico (1976-1986), a także Chóru Polifonicznego Sacri Concentus, działającego w latach 1993-1998 przy Warszawskim Towarzystwie Muzycznym. Z tym ostatnim zrealizował cykl nagrań archiwalnych dla TVP2 „Brzmienie sacrum – polska muzyka sakralna”. Kierowany przez niego w latach 1984-1995 i ponownie od 1998 roku Chór Teatru Wielkiego - Opery Narodowej zdobył sobie trwałe uznanie krytyki i publiczności w kraju i za granicą. Dzięki wzbogaceniu repertuaru chóru o liczne dzieła oratoryjne i symfoniczne zespół odnosi sukcesy nie tylko na scenie operowej, lecz także na estradach koncertowych. Poziom artystyczny chór dokumentują liczne nagrania fonograficzne i telewizyjne zrealizowane przez wytwórnie: EMI, Polskie Nagrania, CD ACCORD, Schwann Koch International, Studio Berlin Classic, CPO, a także TVP, ZDF, 3SAT, ARTE i Polskie Radio. Bogdan Gola w swoich programach koncertowych dyryguje wielkimi dziełami oratoryjnymi, często sięga po stare i zapomniane partytury muzyki polskiej. Równoległe z pracą artystyczną prowadzi działalność pedagogiczną, którą rozpoczął w 1979 roku w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Od 1986 roku jest pracownikiem naukowym Akademii Muzycznej, dziś Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W latach 1998-2004 był prodziekanem Wydziału Edukacji Muzycznej, obecnie kieruje Katedrą Dyrygentury Chóralnej. W 2001 roku otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych. Jest laureatem Srebrnego Medalu „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. (fot. J. Multarzyński)

RAFAŁ SIWEK

FILIP II

Bas. Absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie, laureat międzynarodowych konkursów wokalnych. W repertuarze ma wiodące role basowe w operach: *Lunaticzka* i *Norma* Belliniego, *Trojanie* Berliozy, *Oniegin* Czajkowskiego, *Czarodziejski flet* i *Don Giovanni* Mozarta, *Koronacja Poppei* Monteverdiego, *Borys Godunow* Musorgskiego, *Turandot* i *Cyganeria* Pucciniego, *Cyrulik sewilski* Rossiniego, *Don Carlos*, *Simon Boccanegra*, *Ernani*, *Aida*, *Nabucco*, *Luiza Miller* i *Moc przeznaczenia* Verdiego, *Tristan i Izolda* Wagnera. Występuje na prestiżowych scenach operowych i w salach koncertowych, takich jak: Teatro alla Scala w Mediolanie, Bayerische Staatsoper w Monachium, Staatsoper Unter den Linden i Deutsche Oper w Berlinie, Staatsoper w Hamburgu, Arena di Verona, Opera Rzymska, Opera Królewska w Brukseli, Teatr Bolszoi w Moskwie, Teatro Maggio Musicale we Florencji, Teatro Comunale w Bolonii, Teatro Regio w Turynie, Teatro Regio w Parmie, Accademia di Santa Cecilia w Rzymie, Palau de les Arts w Walencji, Concertgebouw w Amsterdamie i Mann Auditorium w Tel Awiwie. Nagrał *Requiem* Verdiego pod batutą Zubina Mehty dla TDK oraz dla Medici Art pod kierunkiem Lorina Maazela, *Edgara* Pucciniego u boku Plácida Domingo dla Deutsche Grammophon, *Luizę Miller* dla Decca, *IX Symfonię* Beethovena pod batutą Lorina Maazela oraz *Normę* dla Hardy Classic. (fot. M. Popiel-Machnicki)

GIANCARLO MONSALVE

DON CARLO

Tenor. Początkowo uczył się śpiewu w rodzinnym mieście Valparaíso (Chile). Następnie kontynuował naukę we Włoszech, gdzie jego pedagogami byli Mirella Freni i Nicola Martinucci, potem studiował w Hiszpanii pod kierunkiem samej Montserrat Caballé. Jego międzynarodowy debiut miał miejsce podczas Festiwalu Ente Luglio Musicale Trapanese w 2006 roku, gdzie wystąpił jako Rodolfo w *Cyganerii* Pucciniego. Od tego czasu datują się jego liczne występy na europejskich scenach operowych; śpiewał Rodolfa w Opernhaus Zurich i Oper Leipzig (reżyseria Peter Konwitschny), Rodolfa w *Luizie Miller* (Lipsk), Pinkertona w *Madame Butterfly* (Staatsoper Hannover), Cavaradossiego w *Tosce* (Opera d'Angers w Nantes). Partię Cavaradossiego wykonywał w Seulu podczas tournée z zespołem Macerata Sferisterio Opera (2009), był Rodolfem w *Luizie Miller* w monachijskiej Bayerische Staatsoper. W 2010 roku zadebiutował w partii Don Carlosa na scenie Opery Kolońskiej; oklaskiwany był jako Cavaradossi w Operze Narodowej w Timisoarze, Pinkerton w Opera de Dijon oraz Rodolfo w *Cyganerii* w Staatsoper Hannover. W repertuarze artysty znalazły się również takie partie, jak: Turiddu w *Rycerskości wieśniaczej* Mascagniego (debiut w Yverdon-les-Bains, następnie w Teatro Petruzzelli di Bari, 2010), Don José w *Carmen* Bizeta (Lubeka w Niemczech i hiszpańska Palma de Mallorca, 2011), Ismaele w *Nabuccu* (Arena di Verona, 2011). W 2011 roku odniósł sukces w partii Cavaradossiego podczas występów w londyńskiej Covent Garden i Deutsche Oper am Rhein. Śpiewał jako Don José w *Carmen* w Omanie i Turiddu w *Rycerskości wieśniaczej* w Bombaju. W 2012 roku zadebiutował w partii Riccarda w *Balu maskowym* Verdiego na scenie turyńskiego Teatro Regio oraz wystąpił w *Tosce* w Atenach i Düsseldorfie. (fot. arch. artysty)

DAVIDE DAMIANI

RODRIGO

Baryton. Pochodzi z okolic Pesaro we Włoszech. W 1993 roku zadebiutował w Tel Awiwie jako tytułowy Don Giovanni w operze Mozarta. W latach 1995-1999 związany był z zespołem wiedeńskiej Staatsoper, gdzie z sukcesami występował w następujących operach: *Madame Butterfly* (Sharpless), *Napój miłosny* (Belcore), *Wesele Figara* (Hrabia Almaviva), *Edyp* Enescu (Créon), *Le Prophète* Meyerbeera (Oberthal), *Fedora* Giordana (De Sirieux) oraz *Jérusalem* Verdiego (Comte de Toulouse). Z powodzeniem śpiewał także na scenach: Deutsche Oper Berlin, Opera Hamburg, w Toronto, Wenecji, Florencji, Katanii, Weronie, Bari, Neapolu, Bolonii, Genui, Palermo, Parmie, Trieście, Turynie, Bazylei, Palm Beach, Wexford, Tokio, Tel Awiwie, a także na Festiwalu w Salzburgu, Holland Festiwal w Amsterdamie, Wiener Festwochen, Festiwalu w Aix-en-Provence, gdzie wykonywał wiodące partie w: *Don Giovannim* (partia tytułowa), *Weselu Figara* (Hrabia), *Madame Butterfly* (Sharpless), *Manon Lescaut* (Lescaut), *Łucji z Lammermooru* (Enrico), *Falstaffie* (Ford), *Pajacach* (Tonio), *Purytanach* (Riccardo), *La Bohème* (Marcello), *The Rake's Progress* Strawińskiego (Nick Shadow), *Carmen* (Escamillo), *Gwałcie na Lukrecji* Brittena (Książę Tarquinius), *Traviacie* (Germont); *Rigoletcie* (partia tytułowa), *Nabuccu* (partia tytułowa); *Aidzie* (Amonasro) i *Balu maskowym* (Renato). W ostatnim sezonach oklaskiwany był również m.in. w: *Elegy for young Lovers* (Gregor Mittenhofer) Henzego w Teatro delle Muse di Ancona, *Julie* (Jean) Boesman'a i *L'uomo dal fiore in bocca* (L'uomo) Brewaeey'a w Théâtre de la Monnaie w Brukseli. Współpracował z takim dyrygentami, jak: Riccardo Muti, Zubin Mehta, Nikolaus Harnoncourt, Marcello Viotti, Daniel Oren, Riccardo Chailly, Rafael Frühbeck de Burgos, Michèl Plasson, Roberto Abbado, Fabio Luisi, Philippe Jordan, Alexander Joel, Kazushi Ono, Myung-Whun Chung, Anton Guadagno, Lothar Koenigs, Julius Rudel i Gerd Albrecht; a reżyserami spektakli z jego udziałem byli m.in.: Franco Zeffirelli, Hans Neuenfels, Robert Carsen, David Pountney, Stephen Lawless, Cesare Lievi, Götz Friedrich, Daniele Abbado, Pier Luigi Pizzi, Luc Bondy, Graham Vick oraz Calixto Bieito. (fot. arch. artyści)

RADOSŁAW ZUKOWSKI

WIELKI INKWIZYTOR

Bas. Urodził się we Wrocławiu. Absolwent tamtejszej Akademii Muzycznej, którą ukończył z wyróżnieniem oraz specjalną Nagrodą Rektora i Senatu za szczególne osiągnięcia artystyczne. Jest laureatem międzynarodowych konkursów wokalnych: im. Adama Didura w Bytomiu (1981), im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie (1982), Konkursu Francisco Viñasa w Barcelonie (1982) oraz Voci Verdiane w Busseto (1983). W swoim repertuarze posiada partie w operach takich kompozytorów, jak: Mozart, Beethoven, Rossini, Bellini, Verdi, Gounod, Czajkowski, Borodin, Puccini, Penderecki. Wykonuje także muzykę oratoryjną Beethovena, Haydna, Mahlera, Dwořaka, Mendelsohna czy Pendereckiego. W dorobku ma również liczne nagrania radiowe, telewizyjne i płytowe z repertuaru operowego i oratoryjnego. Występował w wielu teatrach operowych, m.in. w: Teatro San Carlos w Lizbonie, Gran Teatre del Liceu w Barcelonie, Grand Théâtre w Genewie, Operze w Melbourne, National Theatre w Taipei, Festival Theatre w Edynburgu, Royal Concert Hall w Glasgow, Teatro de la Maestranza w Sewilli, Danse Theatre w Hadze, Eindhoven, Amsterdam, Národní Divadlo w Pradze i Operze Wileńskiej. Śpiewał na scenach filharmonicznych za granicą: w Salle Pleyel w Paryżu, Kongresshaus w Zurychu, Filharmonii Jerozolimskiej, Beethovenhalle w Bonn, Filharmonii Moskiewskiej, Filharmonii Berlińskiej, Filharmonii Monachijskiej, Royal Festival Hall w Londynie, Filharmonii w Kopenhadze, Bridgewater Hall w Manchesterze, MDR w Lipsku, Orkiestry SFB w Berlinie, a także w kraju: w Filharmonii Narodowej i filharmoniach w Krakowie, Poznaniu, Łodzi i Wrocławiu. Od 1994 roku jest solistą Opery Wrocławskiej. Brał udział w licznych międzynarodowych festiwalach muzycznych, takich jak: Festiwal Krakowski, Wratislavia Cantans, Bad Hersfeld Festival, Santander Festival, Chaise Dieu Festival, Brogton Festival, Festiwal Muzyki Europejskiej w Tokio, Festiwal Muzyki Sakralnej w Jerozolimie, Festiwal Drezdeński, Festiwal Sztokholmski, Festiwal Bachowski w Lipsku oraz Tivoli Festival w Kopenhadze. Jest pedagogiem Akademii Muzycznej w Krakowie, gdzie prowadzi klasę śpiewu solowego. (fot. arch. artyści)

MIECZYŚLAW MILUN

MNICH

Bas. Absolwent Akademii Muzycznej we Wrocławiu, której był wykładowcą w latach 1980-1990. Solista Teatru Wielkiego - Opery Narodowej. W latach 1988-1990 związany był z Badisches Staatstheater w Karlsruhe. Współpracował ze scenami operowymi w kraju i za granicą, m.in. w: Bydgoszczy, Bytomiu, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku, Łodzi, Wiedniu, Karlsruhe i Moskwie. W swoim bogatym repertuarze posiada takie partie, jak: Rocco w *Fideliu* Beethovena, Chan Kończak w *Kniazu Igorze* Borodina, Griemin w *Onieginie* Czajkowskiego, Schmidt i Dumas w *Andrei Chénier* Giordana, Stolnik w *Halce*, Chorąży w *Hrabinie*, Skołuba w *Strasznym dworze* Moniuszki, Moloch w *Raju utraconym* Pendereckiego, Bołkoński i Kutuzow w *Wojnie i pokoju* Prokofiewa, Bonza w *Madame Butterfly* i Timur w *Turandot* Pucciniego, Mustafa we *Włoszce w Algierze* Rossiniego, Ksiądz Pleban w *Wyrwaczu* serc Sikory, Stary Sługa w *Elektrze* R. Straussa, Archiereios w *Królu Rogerze* Szymanowskiego, Faraon i Ramfis w *Aidzie*, Zachariasz w *Nabuccu*, Lodovico w *Otelli*, Sparafucile w *Rigoletcie* Verdiego, Król Henryk w *Lohengrinie*, Titurel w *Parsifalu*, Fasolt w *Złocie Renu* i Hagen w *Zmierzchu bogów* Wagnera. Z powodzeniem wykonuje również repertuar oratoryjno-kantatowy i koncertowy. Występował na prestiżowych scenach filharmonicznych w Bonn, Berlinie, Zurychu i Londynie. Jest siedmiokrotnym laureatem „Złotej Iglicy”, symbolu Wrocławia; w plebiscycie jubileuszowym został uznany za najlepszego artystę czterdziestolecia. (fot. arch. artyści)

NATALIYA KOVALOVA

ELŻBIETA

Sopran. Pochodzi z Ukrainy. Absolwentka Lwowskiej Akademii Muzycznej im. Mykoły Łysenki (bandura, sztuka wokalna, fortepian) i Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Ukończyła również studia podyplomowe w Konserwatorium im. Carla Marii von Webera w Dreźnie i kurs mistrzowski pod kierunkiem prof. Christiana Elsnera. Laureatka nagród i wyróżnień, otrzymała m.in.: I nagrodę i nagrodę specjalną Fundacji Johanna Straussa na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. Aleksandra Girardi w Coburgu (Niemcy, 2001), II nagrodę i nagrodę publiczności na konkursie Operalia w Los Angeles (2004) oraz I nagrodę teatralną od Düsseldorfer Volksbühne i stypendium dla młodych artystów od Landu Nadrenii Północnej-Westfalii (2007). W sezonie 1999/2000 zadebiutowała na scenie Opery Wrocławskiej, śpiewając Nanettę w *Falstaffie* Verdiego, Pamię w *Czarodziejskim flecie* Mozarta i Mimi w *Cyganerii* Pucciniego. W 2000 roku związała się z zespołem Deutsche Oper am Rhein w Düsseldorfie, gdzie wykonywała m.in. takie partie, jak: Violetta w *Traviacie*, Desdemona w *Otelli* i Elżbieta w *Don Carlosie* Verdiego, tytułowa Rusalka (Janáček) i Madame Butterfly (Puccini), Tatiana w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego, Mimi w *Cyganerii*, Nedda w *Pajacach* Leoncavalla, Małgorzata w *Fauście* Gounoda, Micaëla w *Carmen* Bizeta i Donna Elvira w *Don Giovannim* Mozarta. Gościła również na innych europejskich scenach i estradach filharmonicznych, takich jak: Filharmonia Berlińska, Berlin Concert Hall, Festival Hall Baden-Baden, Alte Oper Frankfurt, Tonhalle Dusseldorf, Gewandhaus Leipzig, Filharmonia Kolońska, Essen Philharmonic, a także na festiwalach: Wratislavia Cantans i Prague Autumn Music Festival. Śpiewała w *Cyganerii* (Teatr w Linzu, Opera Frankfurt, Opera w Lozannie, Essen, Opera Hamburg), *Don Giovannim* (Théâtre de la Monnaie w Brukseli, Grand Théâtre de la Ville w Luksemburgu, Opéra de Lille), *Eugeniuszu Onieginie* i *Don Carlosie* (Opéra National du Rhin w Strasburgu), *Traviacie* (Graz Opera, Opéra National de Paris, Opera Lwowska, Opera Królewska w Kopenhadze) i *Fauście* (Palau de les Arts w Walencji). W ostatnich sezonach występowała jako Tatiana w *Eugeniuszu Onieginie* na scenach: Teatro Nacional de São Carlos w Lizbonie, Opera Avignon i Grand Théâtre de Genève. (fot. arch. artystki)

AGNIESZKA ZWIERKO

KSIEŻNA EBOLI

Absolwentka wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej oraz Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. Za granicą zadebiutowała w roku 2000. Była gościem takich scen jak: Teatro Regio w Turynie, Wexford Opera Festival, Aphrodite Opera Festival, Beijing Music Festival, Royal Opera w Kopenhadze, Leipziger Oper, Teatro Massimo w Palermo, Semperoper w Dreźnie, Teatro alla Scala w Mediolanie, Palacio Euskalduna w Bilbao, Teatro Cervantes w Madrycie, Opera de Oviedo, Gran Teatre del Liceu w Barcelonie, Opera Lyra w Ottawie, Opera di Roma i Accademia di Santa Cecilia w Rzymie, Musashino Concert Hall w Tokyo, Teatro Colon w Buenos Aires, Komische Oper Berlin, Staatsoper Berlin, Royal Opera House Covent Garden w Londynie... W przyszłych sezonach będzie można ją usłyszeć m.in. w Komische Oper w Berlinie (*Lubov-Mazepa*, *Jezibaba-Rusalka*), Festiwal Gherghieva w Rotterdamie (*Mary-Latający Holender*), Theater an der Wien w Wiedniu (*Księżna Romanova-Czarodziejka Czajkowskiego*), Teatro Colon w Buenos Aires (*Eboli-Don Carlo*), Covent Garden ROH w Londynie (*Quickly-Falstaff*), Operze w Montrealu (*Klytamnestra-Elektra*). (fot. P. Bryja)

ALEKSANDRA ORŁOWSKA -JABLŃSKA

TEBALDO

Sopran. Studentka Wydziału Wokalnego warszawskiego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Laureatka konkursów wokalnych w Warszawie i Wrocławiu. W czerwcu 2010 roku reprezentowała Teatr Wielki - Operę Narodową podczas serii koncertów Classic Night w Zurychu. Rok później została przyjęta do Akademii Operowej działającej przy TW-ON, należącej do sieci ENOA (European Network of Opera Academies). Doskonali swoje umiejętności na kursach mistrzowskich pod kierunkiem takich pedagogów, jak: Izabella Kłosińska, Francisco Araiza, José van Dam, Dale Fundling, Dawn Upshaw, Tom Krause, Ryszard Karczykowski, Ewa Podleś, Maciej Pikulski, Anna Marchwińska, Jocelyne Dienst-Bladin, Anita Garanča, Andrejs Zagars i Udo Reinemann. Regularnie współpracuje ze scenami filharmonicznymi w Kielcach, Jeleniej Górze, Zielonej Górze i Zamościu. Na początku 2011 roku zaśpiewała partię Musetty w koncertowym wykonaniu *Cyganerii* Pucciniego, a wiosną 2012 roku wystąpiła jako Helena w *Śnie nocy letniej* Brittena na Scenie Kameralnej Opery Narodowej, zrealizowanej w koprodukcji z Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina. We wrześniu 2012 roku rozpoczęła współpracę z Operą Narodową; wzięła udział w przedstawieniach *Manon Lescaut* oraz *Madame Butterfly* Pucciniego. Wzbogaciła swój dorobek artystyczny, wykonując partię Wandy w pierwszym nagraniu opery *Zamek na Czorsztynie* Karola Kurpińskiego dla wytwórni DUX. Śpiewała pod kierunkiem takich dyrygentów, jak: Mirosław Jacek Błaszczyk, Patrick Fournillier, Czesław Grabowski, Marta Kluczyńska, Tadeusz Kozłowski, Maja Metelska, Mięczysław Nowakowski, Jerzy Salwarowski, Tadeusz Wicherek i Tadeusz Wojciechowski, a spektakle, w których występowała, reżyserowali m.in.: Mariusz Treliński, Grzegorz Chrapkiewicz, Beata Redo-Dobber, Ryszard Peryt, Jitka Stokalska, Jarosław Kilian i Natalia Babińska. (fot. T. Wójcicki)

KRZYSZTOF SZMYT

HRABIA LERMA, HEROLD

Tenor. Absolwent warszawskiej Akademii Muzycznej. Laureat międzynarodowych konkursów wokalnych, m.in.: w Salzburgu i w Wiedniu. Od 1982 roku jest solistą Teatru Wielkiego - Opery Narodowej. Współpracuje z Warszawską Operą Kameralną oraz z wieloma teatrami operowymi, m.in. w Krakowie i Wrocławiu. Jego pasją jest muzyka oratoryjno-kantatowa. Ma w dorobku ponad 10 płyt solowych i zespołowych. W 1999 roku wykonał *Requiem* Mozarta z Orchestre National de France. W repertuarze posiada m.in. partie w: *Turandot* (Cesarz Altoum) Pucciniego, *Strasznym dworze* (Damazy) Moniuszki, *Onieginie* (Triquet) Czajkowskiego, *Opowieściach Hoffmanna* (Nataniel i Spalanzani) Offenbacha, *Przysiędze* (Gorenflot) Tansmana, *Zagładzie domu Usherów* (Lekarz) Glassa, *Weselu Figara* (Don Curzio), *Urowadzeniu z seraju* (Belmonte) Mozarta, *Senso Tutina* i *Słowiku* (Poseł japoński) Strawińskiego. Jest adiunktem na Uniwersytecie Muzycznym w Warszawie. (fot. N. P. Antúnez)

KATARZYNA TRYLNIK

GŁOS Z NIEBA

Sopran. Ukończyła Akademię Muzyczną w Warszawie w klasie śpiewu solowego prof. Haliny Słonickiej, otrzymując najwyższe odznaczenie uczelni Medal „Magna cum Laude”. Jest laureatką wielu prestiżowych nagród, m.in.: na VII Konkursie Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu (Nagroda Specjalna), XXXII Konkursie im. Antonina Dvořáka w Karlovych Varach (II Nagroda), III Konkursie Wokalnym im. Stanisława Moniuszki w Warszawie (III Nagroda). Finalistka XLII Konkursu Wokalnego w Tuluzie i VII Konkursu Wokalnego w Bilbao. Debiut artystki na scenie Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w *Don Giovannim* Mozarta (2002) zaowocował stałą współpracą z narodową sceną, gdzie brała udział w takich realizacjach, jak: *Dama pikowa* Czajkowskiego, *Czarodziejski flet* Mozarta, *Elektra* R. Straussa, *Trojanie* Berlioz, *Wesele Figara* Mozarta, *Carmen* Bizeta, *La rondine*, *La Bohème* i *Turandot* Pucciniego. Jej kolekcję ról Pucciniowskich uzupełnia partia Mimi w *Cyganerii* w Operze Bałtyckiej (2008). Występowała w teatrach operowych Bremy, Monachium i Frankfurtu. Śpiewała na scenach i estradach Augsburga, Dubaju, Moskwy (Teatr Bolszoj), Münster, Paryża, Wilna i na Sycylii oraz w większości sal filharmonicznych i koncertowych w Polsce. Ważną część działalności artystycznej śpiewaczki, to wykonania koncertowe dzieł operowych, m.in.: *Wilhelma Tella* w Operze Narodowej (2008) oraz repertuar oratoryjno-kantatowy: koncerty inauguracyjne kolejne sezony artystyczne Polskiej Orkiestry Radiowej – Nannetta w *Falstaffie* Verdiego (koncert zarejestrowany przez Polskie Radio) oraz Zosia we *Flisie* Moniuszki (2007 i 2009), a także *IX Symfonia Beethovena*, *Stworzenie świata* Haydna, *Te Deum* Brucknera, *Stabat Mater* Dvořáka, symfonie Mahlera, msze i *Requiem* Mozarta, *Stabat Mater* Rossiniego i Szymanowskiego. Współpracowała z takimi dyrygentami, jak: Łukasz Borowicz, Roland Böer, Valery Gergiev, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Tadeusz Kozłowski, Carlo Montanaro, Michał Nesterowicz, Marek Pijarowski, Modestas Pitrenas, Jerzy Salwarowski, Wojciech Michniewski, Ruben Silva, Antoni Wicherek, Antoni Wit i Tadeusz Wojciechowski oraz z reżyserami: Martą Domingo, Achimem Freyerem, Laco Adamikiem, Mariuszem Trelińskim i Keithem Warnerem. (fot. A. Świetlik)